

Utrecht

Tussen drommen dagjesmensen pufte we halverwege onze tocht uit. In Lisa's rechterhand een pakje lauwe appelsap, in de mijne een met te veel boter besmeerde krentenbol. We spraken over het voorbije uur – welke dieren we het mooist vonden en welke eigenlijk nooit mee hadden mogen gaan op de Ark, viervoeters die Noach op grond van een juist door hemzelf in het leven geroepen 'eeuwige wet' of iets dergelijks de toegang tot zijn bootje had moeten ontzeggen.

'Tot nu toe vond ik de beer het indrukwekkendst,' zei Lisa terwijl voor onze neuzen een krijsend kind door zijn zuchtende ouders van de grond werd opgeraapt. Zonder spijt is je leven wel erg leeg, maar er bestaat een bovengrens die niet overschreden dient te worden, dacht ik – en die grens heet nageslacht. Ik nam een hap van mijn broodje en knikte. De beer, die was indrukwekkend. Hij onderscheidde zich van de rest van de Amersfoortse dierentuindieren die we tot nu toe hadden bewonderd door beweeglijkheid, door uit protest tegen de verveling driftig rondjes door zijn immense verblijf te lopen, te rennen soms zelfs. De lichte twinkeling die dat in de ogen van mijn vriendin had teweeggebracht, vervulde me met een diepe dankbaarheid jegens de brulbeer.

'De zebra's daarentegen mogen voor mij ieder moment worden afgeknald, het liefst gisteren nog,' bleek mijn eerste woordelijke bijdrage aan ons gesprek te worden. 'Meer dan veredelde paarden zijn het niet. Staan ze daar wat te herkauwen, op een nagemaakte savanne. En dan die pretentieuze strepen, ammehoela.' Ik begreep plots waarom Lisa me soms vergeleek met een verzuurde oude chagrijn in een verzorgingstehuis, die het personeel dat hem komt wassen en verschonen elke dag opnieuw de huid vol scheldt. 'Maar goed,' voegde ik er daarom aan toe, 'laten we verder gaan, want we moeten nog een hoop gedierte op onze route begroeten.'

Een aantal chimpansees, een kudde giraffen en een hoop jengelende kinderen later, arriveerden we bij een verblijf waarin een klein rood beerachtig wezen vrolijk vitalistisch heen en weer huppelde. 'Een kleine panda!' riep Lisa verrukt uit, waarna ze haar rugzak in mijn handen duwde en enthousiast op de glasplaat die het territorium van het dier afbakende, begon te tikken. 'Panda!' riep ze tegen het beestje, 'panda! Hier ben ik!' Ze draaide zich om naar mij, een zeldzaamheid wanneer mijn vriendin bevangen is door iets levends dat noch tot het mensen-, noch tot het plantenrijk behoort. 'Ik noem hem Flip,' zei ze, en weigerde dat vervolgens uit te leggen, wat ik voor lief nam. Voor wie je lief is, neem je veel voor lief. 'Ik ga even zitten,' zei ik, wijzend naar een houten bankje iets verderop. 'Kijk jij gerust, neem je tijd.' Ze antwoordde dat ze dat zeker zou doen, waarop de tijd zich als een oneindige oceaan voor me uitstreckte.

Toen ik eenmaal zat, brachten gedachten me terug naar de keer dat ik hier eerder was. Dat was vlak na de tijd dat mijn ouders mijn zusje en mij op de eerste koude winterdag van het seizoen bij hen hadden geroepen. 'We moeten jullie even wat vertellen,' zeiden ze, en op de achtergrond hoorde ik Dieuwertje Blok zeggen dat de boot van Sinterklaas

in slecht weer terecht was gekomen waardoor de hele intocht op losse schroeven was komen te staan. Het was ook altijd wat met die man, dacht ik terwijl ik hoorde dat het niet meer ging, met papa en mama. Veel ruzietjes. Papa was aan het zoeken voor een nieuw huisje, dat hij spoedig zou vinden. Daarna zouden we wel zien. Dieuwertje las het weerbericht voor. 'Het gaat vriezen, dus kijk uit: op de daken wordt het glad!' zei ze, terwijl de televisie een animatie liet zien van een Pietje die van het dak gleeed. Dieuwertje slaat de spijker op z'n kop, dacht ik. We moeten uitkijken, want het wordt glad. Ik knikte mijn beide ouders toe, ik keurde hun gezinsinnovatie goed, en vroeg of ik weer terug mocht naar de televisie, waar ik huilde toen Dieuwertje me een goede nacht wenste en zei dat ze me morgen graag terugzag.

Mijn moeder kreeg een nieuwe vriend, woonachtig in Amersfoort. 'Via het internet,' vertelde ze op een middag tegen mijn zusje en mij toen de contouren van een grote meneer zich aftekenden voor onze glazen voordeur. 'Hij is heel vriendelijk, ga maar hallo zeggen,' zei ze toen ze de voordeur had geopend en de meneer op passende wijze had begroet. Mijn zusje, die van de wereld en alles daarin zagezegd nog de ballen verstand had, rende met open armen op de grote meneer af en maakte dat hij later zou zeggen dat hij haar ontvangst als een 'warm bad' had ervaren. Toen mijn zusje uitgeknuffeld was, liep ik met uitgestrekte arm op hem af, zodat hij zich geen illusies zou maken. 'Hoi,' zei ik, en legde mijn kleine hand in zijn grote behaarde klauw. 'Ik ga even naar mijn kamer want ik heb nog huiswerk. Ik spreek je nog wel.'

'Toon!' riep Lisa van een afstand en ze maakte een aantal bewegingen met haar beide handen die ik niet kon thuisbrengen. 'Foto!' verduidelijkte ze, toen ik non-verbaal te kennen gaf geen idee te hebben waar ze op doelde. Ik stond op van het bankje, liep naar mijn vriendin en haalde mijn telefoon uit mijn broekzak. Lisa gaf driftig aanwijzingen terwijl ik uit alle macht probeerde de zichtbaar levenskrachtige Flip op een scherpe foto te krijgen. Toen dat – min of meer – was gelukt, wilde Lisa samen met de minipanda op de foto. We wachtten tot het beestje even tot rust kwam in de nok van een kleine boom om zijn staart te likken. Dat is wat beesten doen, dacht ik. De hele dag rennen en dan even stoppen om je staart te likken. Wat een leven. Lisa ging voor de glasplaat staan en zei: 'Klik! Klik!'. Ik deed klik klik, maar de flits van mijn camera bleek nog aan te staan. Het glas reflecteerde die lichtstralen uitbundig, waardoor de foto mislukte. Toen ik een tweede poging wilde wagen, had Flip genoeg gelikt en dartelde weer even vrolijk als voorheen door zijn verblijf. 'Sukkel,' zei Lisa en ik wist niet of ze kwaad was of juist niet. 'Ik ga wel weer even zitten,' zei ik.

De tijd deed wat de tijd moet doen. Wonden heelden en de grote meneer bleek inderdaad heel vriendelijk. Op een dag nam hij mijn moeder, mijn zusje en mij mee naar dierentuin in zijn woonplaats. 'Kijk,' zei hij toen we juist onze kaartjes hadden laten controleren, 'een grote bruine beer.' Ik keek van de beer naar de meneer. 'Hij lijkt op jou,' zei ik, waarop mijn moeder me zo aankeek dat ik verwachtte dat ze me ieder moment zonder eten naar bed zou sturen – of nog erger: dat ze me naar de schuur zou sturen, waar ik afgezonderd van alles en iedereen behalve van wat tuingereedschap en het opblaaszwembad mijn maaltje naar binnen zou moeten werken. Het was al

vaker gebeurd. De vriendelijke grote meneer glimlachte echter en aaide me over mijn bol. 'Jongen toch,' zei mijn moeder en haar mondhoeken krulden omhoog.

Naast me had inmiddels een ouder stel plaatsgenomen. Ze wezen naar Lisa. 'Wat een enthousiasteling,' zei de vrouw en ik zag dat Lisa heen en weer sprong voor de glasplaat om Flips aandacht te trekken. 'Flip!' riep ze, 'Flip, kom hier!' Ze richt hem af, dacht ik, dadelijk gaat ze hem ook leren te rollen en om de krant uit de brievenbus te halen.

De grote vriendelijke meneer liet mijn moeder op een dag zomaar in de steek. 'Ik voel het niet meer,' schijnt hij gezegd te hebben. Mijn moeder vertelde het ons met uitgelopen mascara onder haar ogen en op haar wangen terwijl ze met haar vuist op de tafel sloeg en vroeg waarom waarom waarom. Ik wist ook niet waarom, maar zei maar dat het allemaal wel goed zou komen. Mijn zusje, inmiddels wijs genoeg om iets van schepsels met piemels te begrijpen, huilde hard. 'Godverdomme,' zei ze plotseling en ik schok van dat woord uit haar kleine mondje. 'Ja, godverdomme,' zei mijn moeder. 'Godverdomme.'

'We kunnen gaan,' zei Lisa. 'Hij is in zijn holletje gegaan en ik krijg hem er niet meer uit.' Even was ik bang dat ook Lisa zou gaan huilen, dat ook zij haar vuist met kracht op een vlakke ondergrond zou doen neerkomen terwijl ze zich hardop afvroeg waarom waarom waarom. Ook hier wist ik niet waarom. Ik weet eigenlijk nooit waarom, bedacht ik, maar daar kun je ook ver mee komen in het leven. Maar Lisa sloeg niet met haar vuist en vroeg niet waarom, ze liep gewoon samen met mij richting de chimpansees. Van iets van treurnis was blijkbaar wel sprake, want toen ik zei 'Het komt wel goed met Flip,' drukte Lisa zich tegen me aan. 'Ik hoop het,' zei ze zo zacht dat ik haar haast niet kon verstaan. Zonder verder iets te zeggen stonden we later bij de mensapen. Af en toe kneep Lisa zacht in mijn hand. Ik weet dan wel niet waarom, maar het komt altijd allemaal goed, dacht ik – een gedachte die ik voorzichtig maar met een bepaalde opgetogenheid ontving, als was het de contour van een grote vriendelijke meneer voor een glazen voordeur.